

Samordning av verksamheter har gett positiva resultat

Arbetsplats: Kristianstads läns Byggmästares service AB

Kontaktperson: Sven Inge Jönsson

**Arbetslivsfondens
handläggare:** Kenneth Liedman, Kristianstads län

Skribent: Roger Olausson

Sammanfattning: Målet med projektet är i korthet att med Kristianstads Läns Byggmästareförening som huvudman, skapa en organisation med en rehabiliteringssamordnare som ansvarig för att samordna de olika handläggarnas verksamhet och de olika myndigheternas beslut.

Man har med Arbetslivsfondens stöd utvecklat en ny metodik för rehabilitering av byggnadsarbetare. När det 1990 togs beslut om ett utökat ansvar för arbetsgivarna att hantera rehabiliteringsärende internt i företagen, väcktes frågan om anpassningsgruppen kunde agera för att bistå företagen i uppbyggnaden av en rehabiliteringsorganisation. Det anställdes då en rehabiliteringssamordnare, som har varit underställd den regionala anpassningsgruppen. Genom denna roll har samordnaren kunnat vara ett stöd för alla parter, smidigt kunnat samordna parternas uppgifter och därför underlättat och påskyndat hanteringen på företag och myndigheter.

Den organisation som har arbetats fram har effektiviserat rehabiliteringsarbetet inom byggbranchen.

Bakgrund

I samverkan mellan byggbranchens avtalslutande parter, Arbetsmarknadsverket och Riksförsäkringsverket skapades i slutet av 80-talet en organisation för att arbeta med rehabilitering av yrkesskadade byggnadsarbetare. Organisationen bestod av två delar, dels en som skulle arbeta med anpassningsfrågor och en del som skulle arbeta med rehabilitering. Anpassningsverksamheten skulle hanteras i anpassningsgrupper som omfattar länet med

representanter för de fackliga organisationerna - Byggnads- och Statsanställdas förbund, Byggmästareföreningen, Länsarbetsnämnden, Försäkringskassan och Bygghälsan, denna verksamhet startade 1986. Rehabiliteringsverksamheten skulle handläggas i ett bolag (LGB LänsGalaxen Bygg Kristianstad AB) som Byggmästareföreningen och ett antal riksbyggande byggföretag tog ägandeansvaret för och denna verksamhet startade i vårt län 1987. I LGB anställdes byggnadsarbetare för rehabilitering, från början med anvisning

från Länsarbetsnämnden, många med bakgrund från AMS egen regiverksamhet.

Vid denna tidpunkt var frågan om vem som skulle ta ansvaret för rehabilitering diffus, varför ett stort antal ärenden hamnade på länsanpassningsgruppens bord. Arbetet i anpassningsgruppen organiserades så att ärenden behandlades vid sammanträden, i regel en gång per månad och ansvaret för genomförande av åtgärder som beslutades lades på olika handläggare, vilka redovisade vid nästa sammanträde. Detta system ledde ofta till att den som skulle rehabiliteras kom att hanteras av flera handläggare och blev sålunda föremål för hantering vid flera anpassningsmöten beroende på svårigheter att samverka mellan olika handläggare. Anpassningsgruppen arbetade med denna metodik under 1988, -89, och 1990 men upplevde situationen alltmer ohållbar.

Under 1990 togs beslut om ett utökat ansvar för arbetsgivarna att själva hantera rehabiliteringsärenden internt i företagen. I detta sammanhang väcktes frågan om anpassningsgruppen kunde agera för att bistå företagen i uppbyggnaden av en rehabiliteringsorganisation. Detta i sin tur ledde till att en ansökan till Arbetslivsfonden om stöd för ett projekt i syfte att utveckla en ny metodik för rehabilitering av byggnadsarbetare.

Mål

Målet med projektet är i korthet att med Kristianstads Läns Byggmästareförening som huvudman skapa en organisation med en rehabiliteringssamordnare som ansvarig för att samordna de olika handläggarnas verksamhet och de olika myndigheternas beslut. Detta för att den berörde arbetstagarens rehabilitering ska kunna påbörjas snabbare än enligt den arbetsmetodik som gällde. Huvudmålet är att minska samhällets kostnader för sjukskrivning.

Genomförande

Projektet har omfattat dels den praktiska hanteringen av rehabiliteringsärende och dels utbildning/information om rehabilitering. En rehabiliteringssamordnare anställdes på halvtid för att under den regionala anpassningsgruppen ansvara för detta arbete.

De olika delarna i projektet har för samordnaren inneburit:

- att biträda de olika parterna i rehabiliteringsärenden
- att ansvara för samordningen av de rehabiliteringsärende som hanteras i den regionala anpassningsgruppen
- att medverka i utbildning/information om rehabilitering och intern kontroll av arbetsmiljön.

Projektet startade just som de nya reglerna med utökat rehabiliteringsansvar för arbetsgivarna och sjuklönelagen genomfördes. Under projektets första tid informerades arbetsgivare och fackliga företrädare om detta. Företagen fick också, efter önskemål, information enskilt.

Avseende rehabiliteringsärenden var samordnarens första uppgift att få igång hanteringen på företagen så att handläggningen där utfördes enligt det nya ansvaret. Det gjordes därför en utsortering av de ärenden som den regionala anpassningsgruppen tidigare helt haft hand om så att endast de som var arbetslösa och i de fall rehabiliteringslösning inte fanns i det egna företaget, var kvar i anpassningsgruppens ansvar. Den inledande informationen och den praktiska genomgången av rehabiliteringsärenden gjorde att flera företag snabbt kunde komma igång med att organisera sitt arbete med sjuklöner och rehabilitering. Detta har kompletterats med fördjupad rehabiliteringsutbildning under våren -93 och hösten -94, där främst de större byggföretagen medverkat. Utbildningen genomfördes i samarbete med Försäkringskassan. Även de fackliga företrädarna har fått återkommande information om rehabilitering.

I februari -94 genomfördes en kurs i intern kontroll av arbetsmiljön för de företag som var intresserade och som inte själva genomfört sin internkontroll. Kursen var praktiskt inriktad så det egna företagets internkontroll i stort sammanställdes under kursen. På utbildningen medverkade Byggentreprenörerna, Yrkesinspektionen och Försäkringskassan. De företag som inte hade möjlighet att delta på kursen fick information och kursmaterial enskilt av samordnaren och en facklig representant.

Utbildningen om rehabilitering har alltså främst genomförts i praktisk hantering men varvats med fördjupad utbildning och information för att stegvis höja kompetensen och kvaliteten i rehabiliteringsarbetet.

Resultat

Här nedan följer en redogörelse för hur projektet uppfattats av de olika intressenterna och avslutningsvis ges en sammanfattning av de viktigare resultaten.

Företagen - I de större företagen har det gått bra att bygga upp en kompetens så att rehabiliteringsarbetet fungerat bättre. I de mindre företagen får man ingen rutin och därigenom är det svårt att lära in kunskaperna. Rehabiliteringskunskaper tar man lättast till sig i praktisk hantering. Genom att "ta i problemen" och lära känna de anställdas problematik under rehabiliteringshanteringen, i ett antal ärenden, får man insikter. Med tanke på detta anses den tid som Arbetslivsfonden beviljat projektet, 910901-950531, varit väl avvägd.

Regionala anpassningsgruppen - Här hanteras de som är arbetslösa och som samtidigt har behov av rehabilitering, samt de anställda byggnadsarbetare där man ej funnit lösningar i det egna företaget. För ärendehanteringens ansvarar rehabiliteringssamordnaren, men alla i anpassningsgruppen kan vara involverade. Med hjälp

av samordnaren har arbetet blivit effektivare. Enligt en utvärdering som gjordes i den regionala anpassningsgruppen i februari -93, var uppfattningen att projektet skapat en effektivare handläggning av rehabilitering, samt gett god hjälp till individen. Arbetslivsfondens stöttning till branchen i detta projekt har gjort att kunskaper inom rehabiliteringsområdet effektivt kunnat spridas. Kvaliteten på rehabiliteringsarbetet har, genom den samverkan som nu sker med samordnaren, företagen m fl parter, blivit bättre.

Rehabiliteringssamordnaren -

Samordnaren har arbetat underställd den regionala anpassningsgruppen och därför haft en partsobunden roll. Genom denna roll har samordnaren kunnat vara ett stöd för alla parter, smidigt kunnat samordna parternas uppgifter och därför underlättat och påskyndat hanteringen på företagen och myndigheterna.

Det kontaktnät man har byggt upp med Försäkringskassor, Arbetsförmedlingar, arbetsgivare, fackliga organisationer och vårdgivare, har bidragit till att det i många rehabiliteringsfall blivit både snabba och bra lösningar.

Under tidsperioden 910901-941231, har rehabiliteringssamordnaren haft kontakter i ca 160 ärenden. Huvudsakligen har det rört sig om samordning av rehabiliteringsinsatser. Av de ärenden där man gjort ett avslut under tidsperioden ovan, har 47 st helt eller delvis återgått till arbete i någon form eller blivit aktivt arbetssökande. Till dessa tillkommer ett okänt antal som inte kunnat hjälpas hela vägen i byggbranchen och som Fk/Ar tagit över den fortsatta hanteringen av. Under samma tidsperiod har 36 st fått pensionsförmån helt eller delvis. Genomsnittsåldern i rehabiliteringsärendena har varit drygt 50 år.

Det kan konstateras att de målsättningar som ställdes inför projektet har kunnat infrias med råge och att:

- hanteringen lett till att rehabiliteringsåtgärder har kunnat starta mycket snabbt för berörda arbetstagare
- intern kontroll av arbetsmiljön har kunnat startas och etableras i branchen mycket snabbt jämfört med andra brancher
- kostnaderna för företag och samhälle har kunnat minskas kraftigt
- vårt första delprojekt kom att bli mall för en riksomfattande projektverksamhet av likartat slag
- Kristianstads Läns Byggmästareförening har beslutat att för egna medel fortsätta projektet som service för sina medlemsföretag

Värdering

Den organisation som har arbetats fram har effektiviserat rehabiliteringsarbetet inom byggbranchen. Detta ser man bla genom att projektet blev en mall för en riksomfattande projektverksamhet. Den här modellen eller liknande finns nu på de flesta byggmästareföreningar i landet.

För att kunna bibehålla kunskaperna och kvaliteten i rehabiliteringsarbetet måste den här rehabiliteringsorganisationen finnas kvar. Utvecklingen på området med mer rehabiliteringsansvar för arbetsgivarna och ökade krav på arbetsmiljön fortsätter. Det är en ständigt pågående process som kräver information/utbildning och handledning.